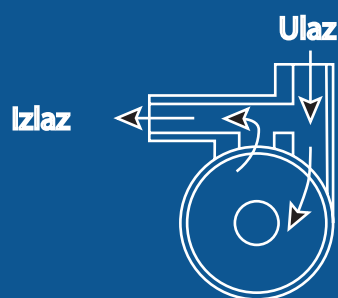

Ova dokument je izrađen uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za sadržaj ovog dokumenta, odgovoran je isključivo *Centar za ekologiju i održivi razvoj*, te ona ne predstavlja nužno stavove Evropske unije.

Decembar 2016.

Stav CEKOR-a o pitanju voda i zaštite životne sredine

U Srbiji je sektor voda zapostavljen i već treću deceniju imamo slabu i nedovoljnu finansijsku podršku države za rešavanja pitanja vezanih za vodu.

Smatramo da je potpuno nemoguće adekvatno rešavati ogromna pitanja i probleme poljoprivrede, vodoprivrede i zaštite životne sredine u okviru zajedničkog ministarstva. U evropskim državama ne postoji nijedan primer da su u istom ministarstvu poljoprivreda, zaštita životne sredine i vodoprivreda, te se zalažemo za razdvajanje ovih ogromnih sektora. Neophodno je što pre otkloniti preklapanje nadležnosti u oblastima upravljanja vodama i zaštite voda.

Stanje u Srbiji u pogledu zaštite voda od zagađivanja je naročito loše. Donošenjem novog Zakona o vodama u skladu sa direktivama EU, akcentat je stavljen na kontrolu zagađivanja na mestu nastanka, a takođe je uveden i princip „zagađivač plaća”. Nažalost prihodi koji se generišu putem naknada za životnu sredinu i vodu se koriste netransparentno, a samo oko 10% od svih prikupljenih naknada se dodeljuje za investicije u oblasti životne sredine. Zalažemo se za posebno pravno lice Fonda za vode, koji je odvojen od trezora i čiji se finansijski ulazi i izlazi mogu transparentno pratiti, i čija će se sredstva koristiti namenski.

Sektor voda najviše trpi, jer su isprepleteni problemi u vezi otpada, industrijskog zagađenja i otpadnih voda. Problemi vodosnabdevanja su stalno prisutni. (Stolice i Zajača, Mačva i podzemne vode u Mačvi, Zrenjanin i podzemne vode u Zrenjaninu, Užice – pijaća voda, Batočina – pijaća voda, Bogatić – pijaća voda) Poremećaji zdravlja koji se mogu povezati sa povećanim prisustvom arsena kao i drugih toksičnih i kancerogenih materija u vodi za piće se uopšte ne prate u Republici Srbiji, što smatramo nedopustivim.

Tražimo da se poštuju prava građana-potrošača na zdravstvenu i higijenski ispravnu vodu, kao i pravo na informaciju o vodi za piće, te da se postrože kazne u ovoj oblasti.

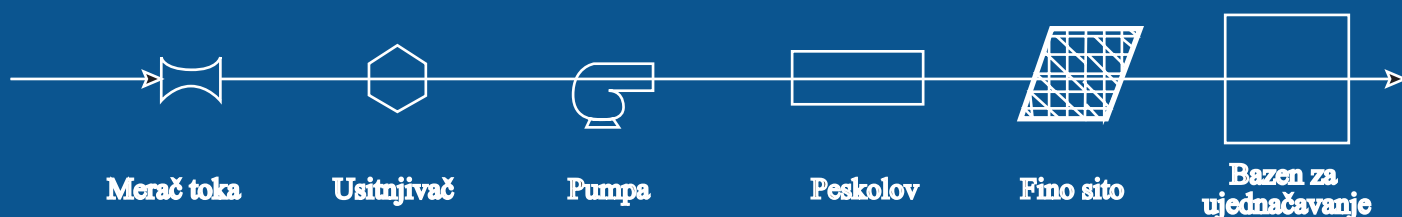
Zalažemo se da svi podaci – planovi, koraci, troškovi i vreme usklađivanja – od industrijskih operatera koji se dostavljaju Ministarstvu a vezani su za dostizanje evropskih standarda iz Direktive o industrijskim emisijama budu dostupni javnosti putem interneta. Takozvani prelazni periodi jesu najbolji način na koji država želi da pomogne industriji u primeni strogih EU standarda o zagađenju, ali postoji bojazan da će Srbija zbog velikog odlaganja primene standarda postati damping zona za zastarele tehnologije, te da će se dalje nastaviti sa nedopustivim zagađivanjem životne sredine, a naročito vodnih tela.

U AP Vojvodini zbog specifičnosti usled guste kanalske mreže hidrosistema DTD, malih protoka i velikog broja zagađivača, kvalitet otpadnih voda koje će se upuštati u kanale moraće biti izuzetno visok, čak i strožiji od EU propisa.

Zaštita od poplava mora dobiti na većem značaju. Na nekim vodotokovima uopšte nisu izgrađeni sistemi za zaštitu od poplava, a na drugim pak nisu preduzete mere održavanja postojećih objekata.

Pozicija CEKOR-a u vezi izgradnje hidrocentrala je da su one, a naročito reverzibilne hidrocentrale poželjne, uz obziriv pristup prema svakoj pojedinačnoj lokaciji i njenim specifičnostima. Hidroenergija nam je neophodna kako bi omogućili zelenu tranziciju u proizvodnji električne energije, i postepeno ukidanje uglja kao najprljavijeg energetskog izvora.

Ključna potreba u oblasti upravljanja vodom je temeljna promena političkog značaja ove oblasti. To zahteva promenu stavova resornog ministarstva, ali i Vlade i svih političkih subjekata.

energytransport&naturalresources

Projekat: Mreža NVO za javno zagovaranje za održivo korišćenje energije i prirodnih resursa u zemljama zapadnog Balkana i Turske –finansiran iz IPA programa Evropske unije za pomoć civilnom društvu

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
HRVATSKA

cee
centar za ekologiju i energiju

ZELENA AKCIJA
FRIENDS OF THE EARTH CROATIA

